

Kommunenes Sentralforbund
V/Nina Hjertø Ingebrigtsen
Postboks 1378, Vika
0114 OSLO

Vedrørende vergers erfaringer med vergesituasjonen i norske kommuner

Viser til møte 27. august d.å. vedrørende vergesituasjonen i norske kommuner. På bakgrunn av tilbakemeldinger vi har fått fra verger og fra konkrete undersøkelser ved enkelte mottak vil vi i dette brevet, som avtalt, legge fram noen generelle betraktninger om vergesituasjonen i kommunene.

Vergeforeningen Følgesvennen vil også takke Kommunenes Sentralforbund for at dere følger opp dette temaet videre som nevnt i e-post fra Nina Hjertø Ingebrigtsen 7. oktober 2009.

Våre erfaringer i forhold til vergesituasjonen i kommunene kan noe forenklet oppsummeres til det følgende:

1. Mange enslige asylsøkerbarn opplever å ikke få oppnevnt verge, eller vente veldig lenge (måneders) på å få oppnevnt verge ved flytting til nytt mottak etter å gått gjennom asyLintervju.
2. Asylsøkere som har oppgitt å være mindreårige ved ankomst men som blir flyttet til mottak for voksne etter alderstest fra UDI får ikke oppnevnt ny verge, selv om vedtak fra UDI ikke foreligger i saken.
3. Overformynderier i kommuner hvor det nylig (siste to år) er etablert mottak for enslige mindreårige asylsøkere er i liten grad rustet til å takle denne oppgaven.
4. Det er sprik i hvordan overformynderier organiserer vergeordningen og hvilke kompensasjoner som blir gitt og utgifter som blir dekket for vergene.

Manglende oppnevning av verger ved flytting til nytt mottak for asylsøkerbarn

Vergeforeningen Følgesvennen får ikke sjelden tilbakemeldinger fra verger som er frustrerte over at deres vergebarn ikke får oppnevnt ny verge når de flytter til et nytt mottak.

En kjapp ringerunde gjennomført til 11 mottak, de fleste i Nord-Norge, viste at 4 av disse ikke klarte å skaffe tilstrekkelig verger til de mindreårige ved mottakene, mens det var vanlig

at én person hadde ansvar for mange vergebarn samtidig ved de andre mottakene. Enkelte mottak benyttet seg av advokater. Også de var tildelt mange vergebarn.

Verger (og mottak) gir tilbakemelding om at det kan være vanskelig å få tak i overformynder. I andre situasjoner evner overformynder av ulike grunner ikke å få oppnevnt ny verge.

Manglende oppnevning av verger ved flytting til voksen mottak

Asylsøkere som har oppgitt å være under 18 år ved ankomst, skal behandles som de er under 18 år til vedtak foreligger. Vedtak foreligger ikke før UDI har gjort vedtak i deres asylsak. Imidlertid foreligger alderstesten før dette og de som blir testet til å være over 18 år flyttes til ordinære mottak for voksne.

Problemet er at disse ikke får oppnevnt verge når de kommer til nytt sted, inntil vedtak i deres sak foreligger. Dette er ikke bare prinsipielt problematisk, men er også problematisk fordi alderstesten som ligger til grunn ofte vil være misvisende og ikke har tatt høyde for de feilmarginer som slike tester alltid vil innebære. Som en følge av en slik praksis sitter det dermed mindreårige asylsøkere på ordinærmottak uten verge.

Manglende oppfølging av overformynderier

Vergeforeningen Følgesvennen sitter igjen med et inntrykk av at overformynderier i kommuner med nyetablerte mottak for enslige mindreårige asylsøkere i liten grad er blitt forberedt og tilført den kunnskap og midler som er nødvendig for å håndtere vergebehovet til de enslige mindreårige asylsøkerne.

Etablering av nytt mottak medfører ofte en betydelig økning i antall vergeoppdrag, i tillegg er vergerollen for enslige mindreårige asylsøkere også av en helt annen art enn det overformynderiene har vært vant til å håndtere tidligere.

Inntrykket er at overformynderier i kommuner med nyetablerte mottak for enslige asylsøkerbarn trenger hjelp med blant annet rutiner og bemanning for oppnevning av verger, og hjelp til rekruttering og opplæring av verger.

Sprik i organisering av og kompensasjon for verger

Det virker også som det er betydelig forskjell i hvordan overformynderiene organiserer og kompenserer verger. Det ville være ønskelig med mer enhetlig praksis i hvordan verger kompenseres for sitt arbeid, og hvordan vergeoppdraget er organisert.

Imidlertid så er det av større betydning at det er klarhet i hva som dekkes av nødvendige utgifter. Dette forutsetter at det må avsettes tilstrekkelige midler til slike utgifter. Her kan blant annet nevnes utgifter til tolk. Tolkeutgifter bør som et minimum omfatte et første bli-kjent møte, i tillegg til mulighet for å benytte seg av tolk når dette er påkrevd for at vergen skal kunne gjennomføre sin oppgave som barnets representant.

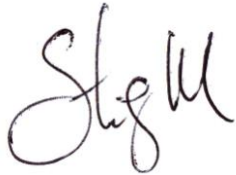
Også organiseringen av vergeordningen er ulik. Vergeforeningen Følgesvennen ser blant annet med bekymring på at noen kommuner har valgt å oppnevne advokater som verger for asylsøkerbarna. Årsaken til vår bekymring er at vi er usikker på hvor mye tid advokatene har tilrådighet og bruker for å bli kjent med det enkelte barn og dets behov.

Vi opplever det også som viktig at overformynderiene er forsiktige med å tildele for mange vergeoppdrag for hver verge. Det er viktig at vergen har mulighet til å gi de asylsøkerbarna den er verge for en god oppfølging. Asylsøkerbarn kan ha en utfordrende bakgrunn og er i en svært sårbar situasjon. Det er viktig at vergen har mulighet til å ivareta

dette.

Vergeforeningen Følgesvennen vil igjen takke Kommunenes Sentralforbund for at dere følger opp vergesituasjonen i kommunene og gir oss muligheten til å komme med innspill. Vi ser frem til videre samarbeid og ønsker dere lykke til videre med dette arbeidet.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Stig M'.

Stig Molvik
Styremedlem
Vergeforeningen Følgesvennen
stigm@vergeforeningen.no